

Клас: 7.

Дата: 30 березня 2021 року.

Урок № 66.

Тема: Правопис прислівників. Написання прислівників разом і через дефіс

В робочому зошиті з української мови записати дату (вона написана вище) і переписати усю тему (вона написана вище після слова «тема»).

Хід уроку

1. Мотивація навчальної діяльності.

Чи можете ви пояснити, як і чому слід писати однозвучні слова у речення: 1. Сонце гріло (по)весняному. 2. Ми гуляли по весняному парку.

2. Актуалізація опорних знань.

Гра «Віриш – не віриш».

Ви маєте прочитати тезу і погодитися чи не погодитися з нею. Якщо ви згодні, то в зошитах навпроти номеру запитання ставите «+», якщо ні – «-».

1. Прислівник – це самостійна змінна частина мови.
2. Прислівники поділяються на обставинні та означальні розряди за значенням.
3. Ступені порівняння мають усі означальні прислівники.
4. В УМ три ступені порівняння прислівників.
5. Проста і складена форми є і у вищому і у найвищому ступені порівняння прислівників.
6. В реченні прислівник найчастіше виступає присудком.
7. В кінці прислівників завжди пишеться тільки и.
8. Прислівник із заперечною часткою не завжди пишеться окремо.
9. Прислівник утворюються префіксальним, суфіксальним, префіксально-суфіксальним способами та складанням основ.
10. У прислівниках ніколи не відбувається подвоєння літер н.
11. Найвище – це проста форма вищого ступеня порівняння прислівника.
12. Незбагнено – пишеться разом із заперечною часткою не і з двома н, бо у прикметнику, від якого утворився цей прислівник, теж відбувається подвоєння, а із часткою не прислівник позначає єдине поняття.

3. Новий матеріал.

I. Робота з підручником.

§ 49, с. 195, 196: «Теоретичний матеріал» (прочитати).

II. Слово вчителя.

Та це ж просто! Прийменник з прикметником чи займенником відповідають на питання по якому? По чієму? (По новому мосту, по нашому подвір'ю). Прийменник у цих словосполученнях пов'язується не з прикметником чи займенником, а з іменником.

Прислівник же відповідає на питання як? (Жити (як?) по-новому; говорити (як?) по-нашому).

Після префікса <i>по-</i> у прислівниках з суфіксами <i>-е, -и,</i> <i>-ому, -ему</i>	Після префіксів <i>будь-, казна-, хтозна-</i>	Перед суфіксами <i>-небудь,</i> <i>-то, -от, -таки</i>	При складанні однакових чи близьких за значенням слів
<i>По-перше</i> <i>По-братські</i> <i>По-сучасному</i> <i>По-своєму</i>	<i>Будь-як</i> <i>Казна-коли</i> <i>Хтозна-де</i> <i>Казна-як</i>	<i>Де-небудь</i> <i>Де-таки</i> <i>Якось-то</i> <i>Так-то</i>	<i>Ледве-ледве</i> <i>Більш -менш</i> <i>Зроду -віку</i> <i>Десь-інде</i>

«Запам'ятайте правопис прислівників»

• На- гора• По-латині	• З давніх-давен• З діда-прадіда• Без кінця-краю	• Кінець кінцем• Один одним• Сама самотою

На-гора – наверх, на земну поверхню. *Шахтарі видали на-гора 10 тонн вугілля.*(записати)

Переносне: *Сергій видав на-гора пропозицію після уроків піти в ліс.*

По-латині – латинською мовою. *Написи були по-латині, тому ми їх не зрозуміли.* (Де використовується латинь?)

Прислівники III колонки пишуться окремо, бо вони утворені зі слів у різних відмінках.

4. Закріплення вивченого матеріалу.

I. Творе конструювання.

Утворіть прислівники від поданих слів, поясніть правопис. Складіть з ними кілька речень.

У робочому зошиті посередині рядка написати Творче конструювання і спочатку наступного рядка виконати поставлене завдання.

Наприклад: по, свій – по-своєму.

По, третій; по, ваш; по, їхній; по, братній; по, інший; по, діловий; коли, не, коли; мало, помалу; по, перший; часто, густо; по, приятельський; більш, менш; любо, дорого; по, козацький; по, парубоцький; давній, давно; як, не, як; сухо, насухо; де, не, де; казна, як; хтозна, де; будь, як; будь, коли; плавно, плавно; рано, вранці; хоч, не, хоч; будь, що, будь.

II. «Хто швидше?»

Запишіть прислівники, розкриваючи дужки. Складіть з ними кілька речень.

У робочому зошиті посередині рядка написати «Хто швидше?» і спочатку наступного рядка виконати умову завдання.

Пліч(о)пліч, (будь)коли, (як)небудь, (по)літньому, (багато) багато, (довго)предовго, (по)дружньому, (по)лисячи, (по)твоєму, (по)дев'яте, (щиро) щиро, без кінця(краю), десь(то), зроду(віку), як(от), де(таки), (по)справжньому, (казна)де, (хтозна)куди, коли(небудь), (хтозна)коли, як(небудь), (по)дівочому, (по)ведмежи, десь(інде), (на)гора, як(не)як,(по)латині.

III. «Поміркуй!»

Прочитайте словосполучення. Вмотивовано доведіть, що вони пишуться по-різному. Складіть (усно) з усіма словосполученнями речення. Визначте, якими членами речення виступають однозвучні слова.

(По) весняному тепло. (По) весняному парку. Живемо (по)новому. (По) новому мосту. Буде (по)нашому. (По) нашому селу (місту). (По)перше, це цікаво, а (по)друге, корисно. Не (по)перше, а (по) друге квітня.

IV. Робота з підручником.

У робочому зошиті посередині рядка написати Вправа 481 і спочатку наступного рядка виконати умову вправи.

Вправа 481, с. 196 (виконати);

У робочому зошиті посередині рядка написати Вправа 482 і спочатку наступного рядка виконати умову вправи.

вправа 482, с. 196 (виконати).

5. Підсумки.

Тестові завдання.

У робочому зошиті посередині рядка написати Тестові завдання і спочатку наступного рядка виконати умову завдання.

1) Правильно записано всі прислівники в рядку: а) по-українськи, по-нашому, по-латині; б) позавчора, по-нашому, убік, зсередини; в) востаннє, взимку, назустріч, у гору; г) удосвіта, за довго, здалеку, по-зимовому.

2) Укажіть рядок, у якому всі прислівники пишуться через дефіс: а) (по)простому, (на)весні, (в)шосте, рік (у)рік; б) пліч(о)пліч, де(не)де, день (у)день, будь (як); в) (у)глиб, (по)третє, (на)жаль, (по)вік; г) давним (давно), якимсь (то), де (небудь), (по)перше.

3) Укажіть рядок, у якому всі прислівники пишуться разом: а) (на)зад, (від)разу, (з)надвору, (по)іншому; б) (чим)дуж, (у)друге, (на)диво, (по)різному; в) (у)гору, (по)тихеньку, (в)ночі, (по)темки; г) (на)зустріч, (на)поготові, (на)одинці, (на)зло.

4) Укажіть рядок, у якому в усіх прислівниках є подвоєння: а) спокійн...о, старан...о, смирен...о, страшне...о; б) незмін...о, поважн...о, сонячн...о, ясн...о; в) незрівнян...о, невблаган...о, щоден...о, сумлінь...о; г) радісн...о, стомлен...о, безмежн....о, сон...о.

6. Д/з.

§ 49, с. 195, 196: «Теоретичний матеріал» (вивчити).

На 1 – 6 балів: вправа 484, с. 197 (переписати речення, розкриваючи дужки);

на 7 – 12 балів: вправа 485, с. 197 (записати не менше 8 прислівників, що пишуться через 2 дефіси).